

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії

зі спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, протокол № 13 від 20.04.2016.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- активна участь у дискусії та презентації матеріалу на практичних заняттях;
- перевірка есе за заданою тематикою;
- проведення поточного тестування;
- проведення письмової контрольної роботи;
- проведення диктанту за лекційним матеріалом.

Поточний контроль успішності навчання у формі активної участі на лекційних заняттях здійснюється, на кожному лекційному занятті, усно. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі активної участі у виконанні практичних завдань здійснюється, на кожному практичному занятті в усній або письмовій формі у залежності від типу завдання. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі активної участі у дискусії та презентації матеріалу на практичних заняттях здійснюється, на практичних заняттях: дискусії – згідно тем заняття, усно, а презентації – 2 рази за семестр, усно. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі перевірки есе за заданою тематикою здійснюється, два рази за семестр на практичних заняттях у письмовій формі, а захист в усній. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі проведення поточного тестування здійснюється, на практичних заняттях два рази за семестр, письмово. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі проведення поточної письмової контрольної роботи здійснюється, на практичних заняттях два рази за семестр, письмово. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі проведення диктанту за лекційним матеріалом здійснюється, на лекційному занятті один раз на семестр, письмово. Типовий приклад такої форми наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання

здобувачів з навчальної дисципліни «Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні» спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 60 балів.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни «Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні».

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1 Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі активної участі на лекційних заняттях. Форма активної участі має на увазі таку участь докторанта у лекційному матеріалі, що він активно задає питання, приймає участь у діалогових п'ятихвилинках та наводить приклади до лекційного матеріалу.

2.1.2. Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі активної участі у виконанні практичних завдань здійснюється, на кожному практичному занятті в усній або письмовій формі у залежності від типу завдання. Докторант приймає активну участь у вирішенні практичних ситуацій. Це здійснюється як у письмовій, так і в усній формі у вигляді виступів з доповіддю стосовно варіанту вирішення ситуації, а також надання письмових звітів про виконання практичних робіт.

2.1.3. Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі активної участі у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях. При цій формі контролю докторант приймає активну участь у дискусії на задану тематику, наводячи вдалі приклади та аргументуючи свою відповідь підтвердженими фактами, також докторант може ілюструвати свою відповідь презентаційними матеріалами. Тривалість такого виступу не повинна перевищувати 5-7 хвилин.

2.1.4. Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі перевірки есе за заданою тематикою. Критеріями оцінювання есе є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання

методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

2.1.5. Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі проведення поточного тестування. Тестування включає запитання одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій навчальної дисципліни.

2.1.6. Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі проведення поточної письмової контрольної роботи. Письмова контрольна робота проводиться 2 рази за семестр та включає практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

2.1.7. Типовий приклад завдань для поточного контролю успішності навчання у формі проведення диктанту за лекційним матеріалом. Такий вид контролю здійснюється на лекційному занятті з метою перевірки засвоєння докторантом теоретичного матеріалу. Контроль здійснюється за темами лекційного матеріалу, завдання можуть складатися як з запитань, що містять понятійний апарат дисципліни, так і з питань класифікаційного характеру.

2.2. Завдання для поточного контролю за формами.

2.2.1. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі активної участі на лекційних заняттях. Перелік запитань за темою лекційного заняття «Сутність комунікації: види та моделі»: історія становлення комунікацій; місце комунікації в системі сучасної науки; комунікаційна діяльність і спілкування; види, рівні і форми комунікаційної діяльності; класифікація комунікацій; формування комунікаційних мереж і створення умов для успішного функціонування комунікацій.

2.2.2. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі активної участі у виконанні практичних завдань. Завдання до теми 5. «Особливості комунікації громади з владою»: Завдання 1. Скласти програму презентації. Завдання 2. Визначити засоби масової інформації в зв'язках з громадськістю. Завдання 3. Скласти програму з удосконалення організаційних комунікацій.

2.2.3. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі активної участі у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях. Перелік дискусійних питань до теми 2. «Особливості комунікації у публічному адмініструванні»: Закономірності спілкування людей; Сутність поняття «конфлікт»; Особливості кризових комунікацій; Комунікаційні підходи до вирішення конфлікту.

2.2.4. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі у написання та перевірки есе за заданою тематикою. Теми до написання есе наступні: «Комунікація та її роль у житті людини».

2.2.5. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі проведення поточного тестування.

Фрагмент тестового контролю:

1. Що таке відкритість влади:

А. Інформованість населення про дії влади.

- Б. «Вміння влади поділитися владою».
- В. Використання ПР-технологій для впливу на громадську думку.
- Г. Технічна оснащеність комунікаційної сфери.
- 2. На сучасному етапі ПР в державній сфері є:
 - А. Своєрідним політичним інститутом.
 - Б. Агітаційно-пропагандистським інститутом.
 - В. Політичним ринком.
 - Г. Механізмом впливу на інформаційний ринок.
- 3. Тактичними комунікаціями в органах державної влади займаються:
 - А. Прес-служби, прес-посередницькі відділи.
 - Б. Інформаційні або інформаційно-аналітичні управління.
 - В. Головні служби інформаційної політики.
 - Г. Галузеві міністерства і відомства.
- 4. Коли доцільно проводити брифінг без коментарів та журналістських питань:
 - А. У кризових ситуаціях.
 - Б. Після презентацій.
 - В. Після засідань уряду.
 - Г. У надзвичайних ситуаціях.
- 5. Залежно від цілей виділяють наступні типи промов:
 - А. Ритуальна, схематична, переконуюча, мобілізуюча, розважальна.
 - Б. Інформуюча, переконуюча, надихаюча, мобілізуюча, розважальна.
 - В. Діалогічна, езотерична, схематична, інформуюча, мобілізуюча.
 - Г. Правильного варіанта немає.
- 6. Лобіювання це:
 - А. Один із основних ПР-приймів безпосереднього впливу на прийняття рішень владними структурами.
 - Б. Правове регулювання інформаційної сфери.
 - В. Один із основних ПР-приймів безпосереднього впливу на громадські організації.
 - Г. Інформування та переконання методами ПР бізнес-структур.

2.2.6. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі проведення поточної письмової контрольної роботи. Приклад поточної контрольної роботи:

Рівень 1. Для чого важливі кризові комунікації? Назвіть різні види криз. Що має включати план кризових комунікацій? Визначте п'ять аспектів ідентифікації за «Моделлю множинної ідентифікації». Яку роботу необхідно проводити до кризи? Що важливо брати до уваги, формулюючи заяви? Що необхідно робити після кризи? Сформулюйте правила комунікації в умовах кризи (10 пунктів).

Рівень 2. Як ви вважаєте, які особливості характерні для комунікаційної політики в Україні на сучасному етапі? Соціальне партнерство і комунікація різні поняття. Як, на вашу думку, ці поняття можуть бути використані при реалізації соціальної політики? Відповідь

обґрунтуйте.

Рівень 3. Особливість кадрової політики в соціальній та гуманітарній сфері зумовлюється тим, що вона безпосередньо впливає на формування у суспільстві сучасних інтелектуальних і духовних цінностей. Як, на вашу думку, в сучасних умовах діяльність державної служби реалізує поставлені цілі в суспільстві? і якою мірою? Що, на вашу думку, необхідно вдосконалити в комунікаційній роботі державних органів в умовах реформування в Україні? Обґрунтуйте відповідь.

2.2.7. Перелік завдань для поточного контролю успішності навчання у формі проведення диктанту за лекційним матеріалом. Приклад такого диктанту: поясніть значення таких понять «комунікація», «комунікаційна мережа», «конфлікт», дайте класифікацію комунікацій, перерахуйте підходи до вирішення конфлікту та їх характеристики: агресивний, пасивний, пасивно-агресивний, асертивний.

3. Система оцінювання успішності навчання під час проведення поточного контролю

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною «Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні» (Програма навчальної дисципліни «Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні») враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають такі види занять як, лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни «Комунікативний менеджмент в публічному адмініструванні» слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = A + B + C + D + E + F + G,$$

де R – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю;

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за активну участь на лекційних заняттях (табл. 3.2) (A= 8).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за активну участь у виконанні практичних завдань (B=9);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за активну участь у дискусії та презентації матеріалу на практичних заняттях (C=28);

D – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за написання та перевірку есе за заданою тематикою (D=8);

E – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за поточне тестування (E = 6);

F – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за написання поточної письмової контрольної роботи (F=10);

G – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за написання диктанту по лекційному матеріалу (G = 6);

H – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання домашнього завдання (H = 25).

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Сума балів
	лекції	практичні	домашні завдання	семінар-дискусія, презентація	есе	поточні контрольні роботи	диктанту за лекційним матеріалом	поточного тестування	лекції	практичні	домашні завдання	семінар-дискусія, презентація	есе	поточні контрольні роботи	диктанту за лекційним матеріалом		
Максимальна кількість балів	4	6	12	14	8	5	3	3	4	3	13	14	-	5	3	100	

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 60 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Драгомирецька Н. Комунікативна діяльність як складова професійної діяльності державного службовця / Н. Драгомирецька // Інституційні перетворення як передумова ефективного використання ресурсного потенціалу регіону. – Одеса, 2003. – С. 107-112.
2. Дуда А. В. Опорний конспект лекцій з курсу «Зв'язки з громадськістю в державному управлінні» / А. В. Дуда, О. В. Загвойська. – К. : НАДУ, 2008. – 72 с.
3. Кашкин В. Б. Введение в теорию коммуникации : учеб. пособие / Воронеж. гос. тех. ун-т / В. Б. Кашкин. – Воронеж : Изд-во ВГТУ, 2000. – 175 с.
4. Квіт С. Масові комунікації : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. Квіт ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». – К. : Києво-Могилян. акад., 2008. – 206 с.

5. Ковалевська Т. Ю. Основи ефективної комунікації : навч. посіб. (порадник управлінцеві на щодень) / Т. Ю. Ковалевська, С. А. Бронікова. – Одеса : Фенікс, 2008. – 140 с.
6. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації / О. Д. Кузнецова ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Факультет журналістики. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Львів : ПАІС, 2005. – 200 с.
7. Методичні рекомендації до самостійної роботи з теми: «Комунікативна політика в органах державної влади» / уклад. : Т. В. Джига, А. В. Баровська. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 36 с.
8. Почепцов Г. Г. Теорія комунікацій / Г. Г. Почепцов. – К. : Київ. ун-т, 1999. – 238 с. 3. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. – К. : Вид-во «Знання», 2006. – 665 с.
9. Слісаренко І. Ю. Паблік рилейшнз у системі комунікації та управління : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / І. Ю. Слісаренко ; Міжрегіон. Акад. упр. персоналом (МАУП). – К. : МАУП, 2001. – 104 с.

4.2. Додаткова

10. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент : навч. посіб. / Л. Ю. Гордієнко, Л. Г. Шемасва. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. – 212 с.
11. Державне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Расіна та ін. ; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.
12. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія / відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.
13. Державне управління і менеджмент : навч. посіб. у таблицях і схемах / Г. С. Одинцова, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. С. Одинцової. – Х. : ХарРІ УАДУ, 2002. – 492.
14. Державне управління і менеджмент : навч. посіб. у таблицях і схемах / Г. С. Одинцова, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. С. Одинцової. – Х. : ХарРІ УАДУ, 2002. – 492.
15. Джига Т. В. Методичні матеріали до практичних занять з курсу «Зв'язки з громадськістю» / Т. В. Джига. – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – 80 с.
16. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монографія / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : Вид-во ХарРІ УАДУ Магістр, 2003. – 236 с.
17. Коротич О. Б. Державне управління регіональним розвитком України : монографія / О. Б. Коротич. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2006. – 220 с.
18. Лахижа М. І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти / М. І. Лахижа. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.
19. Макаренко Є. А. Європейські комунікації: політичні, економічні, правові, безпекові, дипломатичні, суспільні та культурні аспекти : [кол. моногр.] / Є. А. Макаренко, М. А. Ожеван, М. М. Рижков, В. М. Бебик, Н. І. Білан. – К. : Центр вільної преси, 2007. – 535 с.

20. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. – К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби 2005. – 254 с.
21. Мельников Р. М. Проблемы теории и практики государственного регулирования экономического развития регионов : монография / Р. М. Мельников. – М. : Изд-во РАГС, 2006. – 347 с.
22. Науково-методичне забезпечення зв'язків з громадськістю в органах державної виконавчої влади / [С. А. Чукут, Т. В. Джига, А. В. Баровська та ін.]. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 70 с.
23. Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Б. В. Новіков, Г. Ф. Сініук, П. В. Круш. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с. Чиркин В. Е. Публичное управление : учебник / В. Е. Чиркин. – М. : Юристь, 2004. – 475 с.
24. Переход к демократии стран Центральной и Восточной Европы в сравнительной перспективе / под ред. А. Антошевского и Р. Хербута ; пер. с польского. – Донецк : Издательство "Донбасс", 2001. – 302 с.
25. План модернізації державного управління: пропозиції щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування / [А. Вишневський (кер. авт. колективу), В. Афанасьєва, Р. Гекалюк та ін. ; за заг. ред. Т. Мокренка. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2010. – 396 с.
26. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – С. 170.
27. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV // Офіційний вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190.
28. Сотникова О. А. Коммуникация или общение: попытка уточнения понятий / О. А. Сотникова // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2001. – № 531. – С. 157-159.
29. Теоретичні засади та організаційні механізми реформування державної служби в Україні : монографія / Н. Л. Гавкалова, Л. Й. Аведян, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Н. Л. Гавкалової. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 312 с.
30. Хаджирадєва С. Світові тенденції розвитку системи підготовки державних службовців до професійно-мовленнєвої комунікації / С. Хаджирадєва // Актуальні проблеми державного управління. – Одеса, 2005. – Вип. 1 (21). – С. 29-41.
31. Чиркин В. Е. Публичное управление : учебник / В. Е. Чиркин. – М. : Юристь, 2004. – 475 с.
32. Чукут С. А. Опорний конспект лекцій з курсу «Інформаційна політика в Україні» / С. А. Чукут, Т. В. Джига. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 72 с.
33. Шевченко О. В. Основи PR-практики: прикладний аспект / О. В. Шевченко. – К. : Центр вільної преси, 2007. – 157 с.

4.3. Ресурси Інтернет

34. . Василенко И. А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия [Електронний ресурс] / И. А. Василенко. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Vasil/index.php.
35. Глосарій термінів Європейського Союзу. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://europa.dovidka.com.ua/p.html#Enterprise_policy
36. Закон України про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
37. Закон України про звернення громадян. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
38. Закон України про інформаційні агентства. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
39. Закон України про інформацію. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
40. Закон України про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
41. Інформаційні матеріали сайту представництва ООН в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.un.kiev.ua/ua/undp/arias/project.php?id=31>.
42. Корнеєва Т. Відкритість української влади як системний функціональний феномен у сфері управління. [Електронний ресурс] / Т. Корнеєва – Режим доступу : <http://www.isu.org.ua>.